

Matemaatikaolümpiaadi juhend 2014.–2015. õppeaastaks

Üldsätted

1. Matemaatikaolümpiaadi eesmärgid on:

- avastada matemaatikas andekaid õpilasi ja arendada nende võimeid;
- anda õpilastele võimalus võrrelda oma oskusi ja teadmisi eakaaslastega;
- äratada õpilastes sügavamalt huvi matemaatika vastu ning innustada neid sihikindlalt omandama uusi teadmisi ja oskusi;
- motiveerida õpetajate ainealast enesetäiendust;
- selgitada välja Eesti võistkonnad rahvusvahelisteks olümpiaadideks.

2. Matemaatikaolümpiaad Eesti põhi- ja keskkharidust omandavatele õpilastele toimub kolmes voorus:

- koolivoor,
- piirkonnavoore,
- lõppvoor.

3. Olümpiaadi sisuliseks läbiviimiseks moodustatakse TÜ juures matemaatikaolümpiaadi žürii (edaspidi žürii).

Lisaks olümpiaadile korraldab žürii õppeaasta jooksul kaks lahtist võistlust (sügisel ja talvel), mille tulemusi arvestatakse olümpiaadi lõppvooru kutsumisel, samuti Eesti võistkonna koostamisel rahvusvahelisteks võistlusteks. Info lahtiste võistluste kohta avaldatakse Internetis ja Õpetajate Lehes.

4. Žürii poolt korraldatavatel võistlustel, v.a piirkonnavoorel, võib žüriilt taotleda erandkorras lahendamist ettenähtust erineval ajal ja/või erinevas kohas, kui mõjuvad põhjused (nt Eesti esindamine rahvusvahelisel võistlusel) takistavad osalemist ettenähtud ajal ja kohas. Selleks tuleb õpilasel saata põhjendatud taotlus aadressil harmel.nestra@ut.ee hiljemalt nädal enne võistluse toimumist. Žürii teeb oma otsuse, kaaludes igal juhtumil, kas taotlus on piisavalt põhjendatud ja kas on võimalik usaldusväärselt tagada lahendamine teiste võistlejatega samasugustes tingimustes.

Piirkonnavoore lahendamine teises piirkonnas on võimalik vastava piirkonna kohapealse korraldaja eelneval loal. Piirkonnavoore lahendamine ettenähtust erineval päeval ei ole lubatud, selle reegli vastu eksinud piirkonna kõigi osalejate tulemused tühistatakse.

5. Võistlusülesannete tekstid antakse igale osalejale vastavalt tema soovile kas eesti või vene keeles ja aktsepteeritakse neis keeltes vormistatud töid. Muu žürii ja läbiviijate poolt edastatav info (sh ülesannete lahendused) on ainult eestikeelsed, kui žürii või läbiviijad omal soovil ei otsusta teisiti. Eelneval kokkuleppel lubab žürii anda võistlusest osavõtjale ülesannete tekstid mõnes muus keeles ja aktsepteerib selles keeles vormistatud töid. Juhul, kui ükski žürii liige seda keelt piisaval määral ei valda, peab lähetaja organiseerima ülesannete tekstide tõlkimise sellesse keelde ja osavõtja tööde tõlkimise žüriile arusaadavasse keelde, samuti võistluse ajal selle osavõtja esitatud küsimuste tõlkimise žüriile arusaadavasse keelde ja žürii vastuste tõlkimise osavõtja keelde.

6. Matemaatikaolümpiaadi materjalide aadressid Internetis on

- <http://www.math.olympiaadid.ut.ee>,
- <http://www.teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/matemaatika>.

Koolivoor

7. Koolivoor toimub 5.–12. klassi õpilastele vastavalt koolides väljakujunenud tavadele.

Piirkonnavoore

8. Matemaatikaolümpiaadi piirkonnavoore 7.–12. klasside õpilastele (soovitavalt ka noorematele) korraldavad **7. veebruaril 2015** selleks moodustatud maakondade/linnade komisjonid.

9. Ülesanded piirkonnavooreks 7.–12. klassidele koostab žürii. Ülesanded ning lahendused koos juhistega lahenduste hindamiseks saadab Teaduskool haridusosakondadesse elektrooniliselt hiljemalt **2. veebruaril 2015**.

10. Matemaatikaolümpiaadi piirkonnavoore 7.–9. klassi õpilastele koosneb kahest osast.

- Esimeses osas antakse lühivastused 10 ülesandele, aega on selleks 40 minutit.
- Teises osas lahendatakse 7.–8. klassis 3 ja 9. klassis 4 "olümpiaaditüüpi" ülesannet, aega on selleks 7.–8. klassis 2 tundi ja 9. klassis 4 tundi.

Piirkonnavoore 10.–12. klassidele on üheosaline. Lahendatakse 2 õpikuülesannetele sarnanevat ja 4 "olümpiaaditüüpi" ülesannet, aega on selleks 5 tundi.

11. Arvuteid ja muid abivahendeid peale kirjutus- ja joonestustarvete olümpiaadil kasutada ei lubata.

- 12.** Piirkonnavoору töid hindavad piirkonnakomisjonid ning selgitavad välja paremusjärjestuse klasside kaupa. Tulemused vormistatakse protokollidena.
- 13.** Hiljemalt **10. veebruariks 2015** saadavad piirkonnakomisjonid aadressil raili.vilt@ut.ee piirkonnavoору tulemuste täielikud elektroonilisel kujul protokollid, kus on näidatud kõikide osalenud õpilaste ees- ja perekonnanimi, kool, klass, õppekeel, iga ülesande eest antud punktid ning punktide kogusumma. Juhul, kui lõplikud tulemused pole selleks ajaks veel selgunud, saadetakse ülaltoodud tähtjaks esialgsed tulemused ning lõplikud tulemused saadetakse niipea kui need selguvad.
- 14.** Piirkonnadest laekunud protokollide alusel määrab žürii igas klassis punktisumma alampiiri, millest alates kuuluvad tööd žürii poolt ülehindamisele ühtsete kriteeriumide põhjal, ja teatab need piirkonnakomisjonidele **12. veebruariks 2015**.
- 15.** Hiljemalt **16. veebruariks 2015** saadavad piirkonnakomisjonid aadressil:

Matemaatikaolümpiaadi žürii

TÜ Teaduskool

Ülikooli 18

50090 Tartu

kõik tööd, mis on saanud vähemalt žürii määratud alampiiri jagu punkte.

Tööd tuleb saata tervikuna, kaasa tuleb panna muuhulgas mustandid ja 7.–9. klassi õpilaste tööde puhul ka esimese osa ülesannete leht, kuhu õpilane on kirjutanud vastused.

- 16.** Žüriile saadetavatele töödele lisatakse kaaskiri, kus teatatakse žüriile saadetud tööde arv ning lahendajate nimed klasside kaupa.
- 17.** Piirkonnavoору korraldajad võivad koostada alternatiivseid ülesannete komplekte, kasutades selleks omal äranägemisel nii žürii poolt pakutud kui ka mistahes muid ülesandeid. Võimaluse korral palume saata žüriile selliste ülesannete komplektide tekstid ja nende lahendamise tulemuste protokollid. Need tulemused ei saa olla õpilaste olümpiaadi lõppvoору/huvipäevale kutsumise aluseks ning vastavaid töid žüriile saata ei ole vaja.
- Igal osaleval õpilasel peab olema võimalus lahendada tema klassile vastavaid žürii poolt koostatud ülesandeid.

Lõppvoору

- 18.** Matemaatikaolümpiaadi lõppvoору 9.–12. klassi õpilastele toimub **Tartus 4.–5. aprillil 2015**. Piirkonnavoору parimatele 7.–8. klassidest korraldab žürii **10. aprillil 2015** huvipäeva Tartus.

19. Lahtiste võistluste põhjal kutsutakse lõppvooru:

- kõik auhinnasaajad;
- vajadusel lisaks õpilasi nii, et kummagi võistluse noorema rühma vähemalt kolm paremat kuni 9. klassi õpilast ja kummagi võistluse vanema rühma vähemalt kolm paremat kuni 11. klassi õpilast oleksid kutsutud;
- lisaks žürii äranägemisel kuni kolm noorema kui 9. klassi õpilast.

Nooremad kui 9. klassi õpilased kutsutakse võistlema 9. klassi arvestuses, ülejäänud oma tegeliku klassi arvestuses. Lahtiste võistluste põhjal lõppvooru kutsutute nimed avalikustatakse koos talvise lahtise võistluse tulemustega.

20. Piirkonnavooru põhjal kutsub žürii lõppvoorus osalema parimad õpilased vastavalt lõplikele tulemustele pärast hindamise ühtlustamist. Õpilased kutsutakse võistlema sama (õpilase tegeliku või sellest vanema) klassi arvestuses, milles nad piirkonnavoorus on saavutanud selleks vajaliku punktisumma. Lahtiste võistluste põhjal kutsutud 9.–12. klassi õpilastega kokku kutsutakse lõppvooru orienteeruvalt 25 õpilast igast klassist.

Žürii võib osa õpilaste piirkonnavooru töodes jätta ülesandeid läbi vaatamata, tingimusel et selline õpilane ei pääseks piirkonnavooru tulemuse põhjal lõppvooru ka siis, kui talle kõikide nende ülesannete eest antaks maksimaalsed punktid.

21. Matemaatikaolümpiaadi lõppvooru kutsutute nimed teatatakse piirkondadesse ning avalikustatakse Internetis hiljemalt **9. märtsil 2015. Nädala jooksul pärast kutsutute nimede teatamist saadetakse piirkondadesse tagasi žüriile saadetud piirkonnavooru tööd.**

22. Olümpiaadile kutsutud õpilased kindlustatakse olümpiaadi toimumise ajal tasuta öömaja ja toiduga. Sõidukulud ning õpilastega kaasas oleva täiskasvanu komandeerimiskulud katab lähetaja.

23. Matemaatikaolümpiaadi lõppvoorus lahendatakse 5 ülesannet, selleks on aega 5 tundi. Arvuteid ja muid abivahendeid peale kirjutus- ja joonestustarvete olümpiaadil kasutada ei lubata.

24. Olümpiaadist osavõtnuil võimaldatakse pärast lahenduste hindamist soovi korral tutvuda oma tööga ning saada/anda selgitusi hindamise/lahenduste kohta selleks ettenähtud ajal ja kohas. Lõplikud tulemused vormistatakse protokollidena.

25. Sõltuvalt võistluse tulemustest autasustatakse igas klassis kuni 10 parimat võistlejat kas I, II või III järgu diplomiga. Kui 10. koht on järgnevaga jagamisel, võib žürii erietsusel diplomeid välja anda ka rohkem.

Osavõtt rahvusvahelistest võistlustest

26. Rahvusvahelised matemaatikavõistlused, kus Eesti võistkond ametlikult osaleb, on:

- 25. võistkondlik matemaatikaolümpiaad "Balti Tee" **6.–10. novembril 2014 Vilniuses, Leedus**;
- 56. rahvusvaheline matemaatikaolümpiaad (IMO) **4.–16. juulil 2015 Chiang Mais, Tais**.

27. Kummagi võistluse võistkonna valimiseks ja ettevalmistuseks, õpilaste sinna- ja tagasisaatmiseks ning kohapealseks tööks võistluse ettevalmistamisel ja õpilaste tööde hindamisel nimetab žürii kaks juhendajat.

28. Eestit rahvusvahelisel võistlusel esindama määratakse vaid neid õpilasi, kes:

- rahuldavad vastava rahvusvahelise võistluse reglemendis määratud osavõtutingimusi;
- on Eesti Vabariigi kodanikud.

29. Võistkondade komplekteerimisel võidakse arvestada õpilase poolt kogu eelnenud aasta jooksul saavutatud võistlustulemusi, samuti õpilase aktiivsust ja edu TÜ Teaduskooli matemaatika ülemastme õpperühmas.

30. "Balti Tee" võistkond nimetatakse pärast sügise lahtise võistluse tulemuste selgumist. Võistkonna valikul võetakse sügisesest lahtisest võistlusest arvesse vaid vanema rühma tulemusi.

31. IMO võistkonna määramiseks korraldatakse aprillis kahepäevane valikvõistlus, kuhu kutsutakse orienteeruvalt 20 parimat õpilast kõigist klassidest kokku. Tulemuste pingerea alusel kutsutakse hiljem orienteeruvalt 10 parimat täiendavale kahepäevasele valikvõistlusele. Võistkond nimetatakse pärast teise valikvõistluse tulemuste selgumist. Žüriil on õigus valida ja avalikustada osa võistkonna liikmeid juba esimese valikvõistluse järel selle ja varasemate võistluste silmapaistvate tulemuste põhjal.

IMO võistkonda määratakse tingimustele vastavatest kandidaatidest kindlasti kummalgi valikvõistlusel parima koha saanu ning vähemalt üks selline õpilane, kes eeldatavalt rahuldab ka järgmise õppeaasta IMO osavõtutingimusi.